

Utbildningsinspektion i Mycklingskolan förskoleklass och grundskola årskurs 1–3

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	4
Bedömning av förutsättningarna	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Mycklingskolan den 16 och 17 oktober 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Mycklingskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Mycklingskolan intervjuades rektorn, lärare, övrig personal, elevhälsoteamet, elever, elevrådet och föräldrarådet samt företrädare för föräldrar med barn i förskoleklass och årskurs 2. Inspektörerna besökte lektioner i olika årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön, spontana samtal och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och haft möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Skolan/verksamheten	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	55
Skolbarnsomsorg	47
Förskoleklass	16
Grundskola	64

Efter en omorganisation 2006 tillhör Mycklingskolan, tillsammans med tre andra skolor och fyra kommunala samt fyra privata förskolor, Själevads skolområde. Skolan har en ny rektor som tidigare varit biträdande rektor vid skolan. Rektorn har också ansvar för två förskolor och ett antal dagbarnvårdare.

Mycklingskolan består av en byggnad som förutom skola innehåller förskola. Skolan är byggd på 1980-talet och mycket välbevarad. När man som besökare kommer in i skolan möts man av ett skolbibliotek med sagohörna. På väggarna finns många konstverk, både av etablerade konstnärer och olika elevarbeten. Klassrummen ligger runt en öppen yta där både skol- och fritidsverksamhet kan äga rum. Klassrummen är ljusa och varje arbetslag förfogar över tre klassrum, vilket medger varierande arbetsformer och grupperingar av barnen. Personalen, som består av förskollärare, fritidspedagoger och lärare, trivs och samarbetar både i arbetslag och i skolan som helhet. Drygt en tredjedel av eleverna åker skolskjuts.

Den undervisande personalen är organiserad i två arbetslag. I det ena arbetslaget finns två elevgrupper F–3 och i det andra arbetslaget en elevgrupp F–1 och en elevgrupp 2–3.

Mycklingskolan arbetar mycket med utepedagogik. Baksidan av skolbyggnaden vetter mot ett mindre skogsområde som används för olika undervisnings- och fritidsaktiviteter varje skoldag. På baksidan av skolan finns också ett trädgårdsland där eleverna tillsammans med de vuxna odlar olika grönsaker. Grönsakerna säljs vid en skördemarknad en lördag i oktober. Pengarna som kommer in skänks till stor del till något välgörande ändamål. Både personal, elever och föräldrar är engagerade i detta arbete.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Mycklingskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Lokalerna är trivsamma och stimulerande. Skolbiblioteket har förutom sagohörnan en speciell bokhylla med böcker som används för parläsning. Böckerna har olika svårighetsgrader för att passa olika nivåer i läsutveckling. All personal samarbetar och är engagerad i sitt arbete. Även föräldrarna är aktiva och deltar i olika aktiviteter såsom exempelvis skördemarknaden. Undervisande personal har adekvat utbildning för sitt läraruppdrag.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Kvalitetsredovisningen följer inte kraven i förordningen (förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

- Skolan genomför inte elevens val enligt författningarna (2 kap. 19–20 §§ grundskoleförordningen).
- Utvecklingssamtal genomförs inte varje termin och har inte det innehåll som författningarna kräver (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Arbetet med elever i behov av särskilt stöd.
- Skolans dokumentation och uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen.
- Elevernas inflytande över undervisningens innehåll.
- Tillgång till modersmålsundervisning.
- Trafiksituationen för eleverna vid skolan.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Kunskaper, utveckling och lärande

Elevernas kunskapsutveckling följs med hjälp av läsutvecklings- och matematikutvecklingsscheman. Några lärare använder också portfolio för att följa elevernas kunskapsutveckling. Däremot har inte resultaten från nationella diagnoser i årskurs 2 samlats in. Enligt uppgift från rektorn kontaktas specialpedagogen om resultaten visar att någon elev är i behov av stöd.

Inom hela skolområdet pågår ett arbete med att bearbeta och konkretisera kursplanerna lokalt. Syftet är att det ska finnas en röd tråd från förskoleklassen till årskurs 9. Materialet visade dock snarare på vilket innehåll som skulle behandlas för att eleverna skall nå de nationella målen. Inspektörerna finner också att innehållet i flera fall inte svarade mot kursplanemålen. Planerna utformas av personalen och ger inte eleverna möjlighet till inflytande.

Normer och värden

Ordningen i skolan är mycket god och det förekommer sällan skadegörelse. Eleverna är vänliga mot varandra och mot vuxna. På skolan finns ordningsregler och elevrådet har medverkat vid utarbetandet av dem.

På skolan finns en antimobbingsgrupp som arbetar enligt ”Plan mot kränkningar och mobbning”. Enligt rektorn är likabehandlingsplanen, som ska omfatta hela skolområdet, under utarbetande. Planen beräknas vara färdig i januari 2007.

I klasserna arbetar lärare och elever mycket med värdegrundsfrågor i form av kompisamtal i hela gruppen och enskilda ”popcorn-samtal”. Den fadderverksamheten som finns vid skolan kan också ses som ett sätt att föra över skolans normer och värden från äldre till yngre elever.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Mycklingskolan erbjuder en mycket bra arbetsmiljö för eleverna. Lokalerna är ljusa och vackra. Skolbarnsomsorgen är integrerad i lokaler som används av elever och personal under hela dagen. Eleverna berättar att det finns många ställen där de kan sätta sig och läsa. Naturområdet i direkt anslutning till skolan lockar till många aktiviteter.

Schemat läggs av lärarna och har en god struktur med gemensamma raster och samma lunchtid för eleverna varje dag. Hela skolan har en lektion om 40 minuter gemensamt då hela skolan sjunger eller läser.

Eleverna har klassråd och det finns ett elevråd. En förskollärare är alltid med på rådets möten. Rektorn informeras och bjuds ibland in. Ett synligt resultat av detta arbete är den tilltalande miljön i matsalen. Detta kan ses som ett exempel på att eleverna tränas i att ha inflytande och att ta ansvar.

Skolan har en antimobbningsgrupp där rektorn är med. När konflikter eller incidenter uppstår mellan barnen tas detta genast om hand. Alla barn är allas ansvar. Inspektörerna har inte funnit att någon form av kränkande behandling eller mobbning förekommer.

Likabehandlingsplan är under utarbetande. Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp varje årskurs. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling.

Skolverket vill i sammanhanget påminna om att den 15 oktober 2006 trädde nya bestämmelser i kraft som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

Det framkommer under inspektionen att trafikmiljön runt skolan inte är tillfredsställande. Det är riskfyllt att köra in på parkeringsplatsen för att lämna och hämta barn. Flera elever åker skolskjuts och när de ska gå till bussen följs

de av personal, men på morgonen går de ensamma från hållplatsen. Eleverna i årskursskurs 3 har bad och slöjd i Själevadskolan och promenerar dit. De passerar en järnvägsövergång och en trafikerad väg.

Pedagogisk verksamhet

Inspektörerna anser att det råder en god stämning bland personalen. Rektorn uppger att lärarna är angelägna om att eleverna skall få bästa möjliga utveckling och det finns ett utvecklat samarbete mellan förskollärare, fritidspedagoger och lärare. Undervisningen sker ofta i temaform. Enligt rektorn planerar lärare och elever dessa teman tillsammans. Mycklingskolan har en hälsoprofil som innebär att utepedagogik, drama, rörelse och skapande är viktiga inslag i elevernas vardag.

Eleverna i förskoleklassen har en utsedd fadder och under en lektion i veckan läser fadder och fadderbarn för varandra.

Eleverna arbetar utifrån arbetsscheman och övergripande teman. Resultaten av några av elevernas arbeten fanns uppsatta på klassrums- och korridorväggar och inspektörerna fick ett positivt intryck av detta arbete. Enligt rektorn planerar eleverna och lärarna veckans arbete tillsammans, både när det gäller arbetsscheman och temaarbeten.

Det finns ett elevhälsoteam, EHT, för hela skolområdet som består av kurator, skolpsykolog, skolsköterska samt tre specialpedagog. Vid Mycklingskolan finns några elever i behov av särskilt stöd. Dessa elever har klassplaceringar men undervisas oftast enskilt av de elevassistenter som är anställda för dem.

Elevassistenterna har ingen formell specialpedagogisk kompetens, men i något fall lång erfarenhet av arbete med barn i behov av särskilt stöd. De får också regelbunden handledning av personer både från skolområdets elevhälsoteam och från skolområdenas gemensamma specialpedagogteam, RGS. Denna handledning ges ibland till den aktuella elevassistenten. Det finns olika modeller av handledning utifrån elevernas behov och personalens kompetens och behov. Inspektörerna vill framhålla att det är en vinst när handledningen ges till hela arbetslaget. Elevassistenterna tillhör inte den undervisande personalen och deltar därför inte alltid i samma kompetensutveckling. Under vissa studiedagar arbetar de på fritidshemmet i stället för att delta i undervisande personals kompetensutbildning. De får istället utbildningsinsatser anpassade för deras behov vid annat tillfälle.

För övriga elever som behöver stöd finns en arbetsgång från arbetslaget till elevhälsoteam och eventuell elevvårdskonferens. Arbetslaget försöker i första hand arbeta med elevens behov genom omfördelning av resurser eller omorganisation av undervisningen. Räcker inte detta skrivs "önskemål om medverkan från elevhälsoteamet". När beslut om sådan medverkan fattas deltar förutom elevhälsoteamet samtliga rektorer inom skolområdet. Beroende på vilket beslut som fattas kan åtgärdsprogram upprättas tillsammans med föräldrar, lärare och specialpedagog. När en lärare skriver önskemål om medverkan från elevhälsoteamet informeras elevens föräldrar. I vissa fall sammankallar rektorn till elevvårdskonferens. På skolan finns ingen personal med specialpedagogisk kompetens. Elevhälsoteamets tre specialpedagoger har sina arbetsplatser på Mycklingskolan. Inspektionen visar att rutinerna är tydliga men inspektörerna anser att det inte finns garantier för att alla elever får det stöd de har rätt till. Från och med 1 juli 2006 ska rektor innan åtgärdsprogram upprättas se till att

en utredning av elevens hela skolsituation genomförs och utifrån resultatet av denna utredning avgöra om åtgärdsprogram ska utarbetas.

Utvärdering av lärandet

Vid Mycklingskolan saknas bearbetade kunskapsmål som elever och föräldrar kan ta del av. Kunskapsmål håller på att utvecklas för hela Själevads skolområde och skolorna är angelägna om att det ska finnas en röd tråd från förskoleklass till årskurs 9.

Uppföljning och dokumentation av elevernas kunskapsutveckling sker av enskilda lärare som använder olika sätt för detta arbete. Läsutvecklings- och matematikutvecklingsscheman används för att dokumentera elevernas kunskapsutveckling i läsning och matematik. Några lärare använder portfolio. Nationella diagnoser genomförs i årskursskurs 2. Enligt rektorn samlas inte resultaten in utan lärarna kontakter elevhälsoteamet om någon elev inte når fullgott resultat på dessa diagnoser.

Utvecklingssamtal sker bland annat utifrån ett pågående utvecklingsarbete som innebär att lärarna och fritidspedagogerna delar på dessa samtal. Lärarna har samtalen på höstterminen i årskurs 1 och på vårterminen i årskurs 2 samt på höst- och vårterminen i årskurs 3 och då koncentreras innehållet på elevernas kunskapsutveckling. På vårterminen i årskurs 1 och höstterminen i årskurs 2 har fritidspedagogen utvecklingssamtalen och då koncentreras samtalet på elevens sociala utveckling.

Inspektörerna ställer sig tveksamma till denna tolkning av utvecklingssamtalens genomförande och innehåll.

Personalen arbetar med att utveckla individuella utvecklingsplaner, IUP och att utvecklingssamtalens innehåll är framåtsyftande. Arbetet med individuella utvecklingsplaner är beroende av arbetet med framtagning av lokala kursplaner.

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Vid både utvecklingssamtalet och utarbetandet av den individuella utvecklingsplanen är det av vikt att föräldrarna och eleverna, i relation till deras ålder, har god kännedom om både de nationella målen i läroplanen och kursplanerna samt de lokala bearbetningarna av dem. Annars omöjliggörs deras möjligheter att delta i arbetet som jämberdiga parter.

Förbättringsarbete och kvalitetsredovisning

På Mycklingskolan sker utvecklingsarbeten som följer en arbetsgång som kommunen har i samarbete med Karlstads universitet i problembaserad skolutveckling (PBS). Denna modell har antagits av barn- och utbildningsnämnden för allt kvalitetsarbete och även för kvalitetsredovisningarna. Huvudtankarna är att skolan skall utgå från de vardagsproblem som den pedagogiska personalen i de olika arbetslagen upplever. Av denna redovisning kan inga resultat från Mycklingskolan utläsas. Varken övrig personal eller företrädare för elever och föräldrar deltar i arbetet.

Kvalitetsredovisningen oktober 2005 är skriven för hela Själevads rektorsområde och utgår från de vardagsproblem som skolorna valt att arbeta med i enlighet med PBS. Det går inte att av kvalitetsredovisningen utläsa Mycklingskolans resultat.

En skolas kvalitetsredovisning skall enligt SFS 1997:702 innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan ämnar vidta för ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen svarar, enligt inspektörerna, inte mot de krav som ställs i förordningen.

Skolans styrning och ledning

Inom skolområdet finns en områdeschef, tillika rektor för en skolenhet, som leder och samordnar verksamheten inom hela skolområdet. Områdeschefen är även chef för skolområdets elevhälsoteam. Alla rektorer inom området träffar sin chef regelbundet. Det finns en delegationsordning för hela kommunen avseende delegationer baserade på gällande skollagstiftning. Inspektörerna har inte tagit del av någon annan ansvarsfördelning mellan rektorerna och områdeschefen.

Mycklingskolans rektor är nytilträd. Tidigare har hon varit biträdande rektor på skolan. Rektorn är väl förtrogen med den dagliga verksamheten. Inspektionen visar att rektorn ofta finns i skolan och att hon även är lätt att komma i kontakt med. I och med att Mycklingskolan fick en egen rektor togs studieledarbefattningen bort och rektorn är numera chef och ledare för den undervisande personalen. De har regelbundna träffar. Rektorn informerar även varje vecka via First Class. Det finns en terminsplanering för olika möten med personalen.

Inspektörerna konstaterar att det råder en mycket god administrativ ordning. Rektorn har administrativt stöd motsvarande knappt en halvtidstjänst. Även administratörerna har sina arbetsplatser på Själevadsskolan.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Mycklingskolan har ett fåtal elever med annat modersmål än svenska. Skolan kan dock inte genomföra modersmålsundervisning i tillräcklig omfattning eftersom det är svårt att rekrytera modersmåls lärare. Inspektörerna bedömer att skolan måste arbeta bättre för att hitta lösningar för dessa elever.

Elevers val finns på schemat från årskurs 3, men enligt inspektörerna är inte upplägg och innehåll av verksamheten i enlighet med författningarna.

Personal

Mycklingskolan hade år 2005 en lärartäthet som är lägre än genomsnittet i Örnsköldsviks kommun. Alla lärare har lärarutbildning. Även elevassistenterna har pedagogisk utbildning. Registerkontroll genomförs vid nyrekrytering av personal.

Enligt den framtagna kompetensutvecklingsplanen kommer personalen vid Mycklingskolan att erhålla kompetensutveckling inom områdena utepedagogik, konflikthantering, digitalkamera, samtalsmetoder, första hjälpen och temainriktat arbetssätt under årskursen 2005 till 2007.

Läromedel, pedagogisk materiel och utrustning

Tillgången till läromedel är överlag god. Skolan har ett eget skolbibliotek med mycket böcker anpassade till elevernas ålder. Gymnastiksal med tillhörande omklädningsrum fungerar bra. Några datorer finns i klassrummen.

Datum	Ort
2007-01-31	Umeå

Britta Wingård

Britta Olsson